

Ngọt ngào hoa bồ ô

■ DI VIÊN

Khi những đợt rét ngọt tan dần, chỉ còn vương vấn chút se lạnh trong cơn mưa xuân lầy phây như làn sương đục trắng, thì cũng là lúc cây cối đâm chồi nảy lộc. Cả chốn quê còn đang ngái ngủ sau giấc nồng say, bỗng được đánh thức bởi một thứ hương thơm ngọt ngào, tinh khiết. Thứ hương thơm nồng nàn cứ quện vào hương đất, sắc trời mà chẳng chịu tan ra.

Tháng Ba về với muôn hoa khoe sắc, là màu đỏ rực của hoa gạo như đóm lửa thấp thoáng đầu làng, màu vàng của vạt cải muôn bên sông, vườn nhà rụng đầy hoa xoan tím, màu hồng tươi của những cánh đào còn sót lại bên hiên nhà và sắc trắng ngần của bông bưởi sớm mai.

Chẳng phải vô tình em nhớ tháng ba

Nhớ về anh nhớ mùa hoa bưởi

Cánh hoa rơi lòng em bối rối

Chút hương thâm lành bãi lan xa

Nghiêm Thị Hằng

Tháng Ba, giữa màu xanh biếc của lá, xanh tơ của chồi non đang cựa mình trên những cành cây khẳng khiu, thấp thoáng điểm tuyết những bông bưởi trắng. Sắc trắng mộc mạc, dung dị e ấp như cô thôn nữ tuổi xuân

thì, dịu dàng tỏa hương theo làn gió nhẹ, giăng mắc khắp lối ngõ đi về.

Bông hoa trắng nhỏ nhưng chất chứa bao nỗi niềm xao xuyến, để rồi, chẳng biết từ bao giờ, người dân quê tôi ngóng chờ mùa hoa bưởi như đợi chờ khúc giao mùa thân quen của đất trời.

Chợt giật mình đã thấy tới tháng ba

Mùa xuân về bưởi ra hoa trắng xóa

Tháng ba về như quen mà như lạ

Hương bưởi ngọt ngào nhớ quá đi thôi.

Nguyễn Đình Huân

Chỉ trực chờ những vạt nắng ấm xua tan đi tiết trời còn se lạnh sớm xuân, những cánh hoa trắng ngọc ngà điểm nhụy vàng tỏa hương sắc, như tiếng gọi thân thương khơi gợi lại kí ức xưa cũ mà mỗi người đau đáu mang theo suốt cuộc đời.

Ngày thơ ấu, những đứa trẻ chúng tôi nô đùa dưới những tán bưởi sau nhà. Đám con trai, con gái thoăn thoắt đôi chân trần vát vèo trên những cành cây khúc khuỷu, rẽ đám lá để chọn hái những chùm hoa chớm nở, căng mọng. Chúng tôi hít hà say đắm thứ hương hoa tự nhiên ngọt ngào đến căng lồng ngực. Ở bên dưới, mấy em gái nhỏ lẳng xăng chạy đi chạy lại rút

những cọng rom khô, bó từng chùm hoa nhỏ chơi trò bán hàng.

Những cành hoa trắng nhỏ được đâm trẻ ngắt từng chùm cho vào túi áo, giắt vào cặp quần và cài lên mái tóc. Và cả những lần mẹ lựa những bông bưởi nồng nàn hương, gói đầu cho lũ trẻ chúng tôi. Hương hoa quyện vào tóc mềm, đơm trên đôi bàn tay của mẹ và thoảng bay trong gió. Để mỗi khi gặp lại mùi hương vẫn vương đó, lại nhớ về sự chăm sóc ân cần của mẹ với một cảm giác hạnh phúc và bình yên đến kỳ lạ. Cũng cái ngày đó, vẫn còn in đậm hình ảnh các cụ ông, cụ bà râm ran trò chuyện và nhấp môi khà khà từng ngụm trà nhỏ được ướp hương bên hiên nhà. Nhâm nhi ngụm trà hoa bưởi, vị thanh, hương dịu trong tiết trời xuân, khiến tâm hồn con người lâng lâng khó tả.

Tuổi thơ của những đứa trẻ vùng quê là vậy, không chỉ là những buổi chiều thả diều bắt bướm trên triền đê, tắm sông, tắm ao, mò cua bắt ốc, dắt trâu ra đồng... mà còn đắm đuối bên những nụ hoa trắng xinh như món quà thiên nhiên ban tặng. Tất cả dệt nên một tuổi thơ đẹp tựa miền cổ tích, da diết nỗi nhớ hoang hoải khôn nguôi.

Rồi khi đã là những chàng trai, cô gái đôi mươi, loài

hoa dân dã, chân quê và tinh khiết ấy đã kết duyên biết bao cuộc tình đẹp. Hương bưởi thay lời muốn nói gửi gắm tình yêu đôi lứa ngọt ngào.

Nào ai đã một lần đắm nói

Hương bưởi thơm cho lòng bối rối

Cô gái như chùm hoa lặng lẽ

Nhờ hương thơm nói hộ tình yêu

Phan Thị Thanh Nhân

Còn với riêng tôi, mùa hoa bưởi về cùng với dáng cao gầy của bố ra vườn chọn những chùm bưởi chớm nở, đẹp nhất, thơm nhất, xếp gọn gàng lên đĩa, đặt lên bàn thờ cúng tổ tiên ông bà.

Để rồi giờ đây khi tha hương nơi phố thị với bộn bề công việc và cuộc sống nhọc nhằn mưu sinh, một sớm thức dậy bỗng chợt nhận ra mùi hương thân quen. Thấp thoáng những gánh hàng trong phố với những chùm hoa bưởi đơm sương đêm từ từ hé nở, được bó xinh xắn, gọn gàng. Màu trắng tinh khôi chất đầy lên những chiếc met tre nhuộm màu sương gió, theo những chiếc xe đạp cũ kĩ, lọc cọc, len lỏi khắp các ngõ phố như chở cả mùa hương sắc vào lòng phố thị, cho một Hà Nội thanh bình trong sớm mai. Một Hà Nội

dịu dàng với hương quê đạo phổ theo những gánh hàng rong như níu chân người. Đắm mình trong thứ hương nồng nàn đó, con người ta như lạc vào chốn an yên, những lo toan, bận bịu bỗng như tan biến.

Rồi cứ như vậy, mặc cho thăng trầm của thời gian, của cuộc sống vô thường, hoa bưởi cứ tự nhiên đi vào cuộc sống, trở thành một phần thân thương của người Hà Nội từ lúc nào không ai biết. Một Hà Nội bình yên đến lạ!

Không chỉ để ngắm, người Hà Nội còn lưu giữ hương hoa bằng những cách rất riêng. Các bà, các chị khéo léo thổi hương bưởi vào ẩm thực thường ngày như là cách để níu kéo hương hoa. Chẳng cần quá cầu kỳ, những bông hoa bưởi chớm nở được ngắt khỏi cành và ướp với bột sắn dây. Hương hoa thấm thấu vào từng viên bột sắn trắng muốt, kích thích nơi cánh mũi, tạo thành thứ thức uống dân dã với vị thơm như tan dần trong miệng. Món chè long nhãn, hạt sen cùng hoa bưởi cũng thật khó quên. Chè thanh nhẹ với hương thơm của hoa bưởi ướp đường, bù ngày của hạt sen, ngọt dịu của nhãn lồng khiến mỗi thực

khách tấm tắc với cảm nhận rất riêng khó tả. Và còn nữa, bàn tay của các bà, các chị còn chọn những cây mía bánh tẻ ngọt thanh và mềm, róc sạch vỏ rồi cắt thành từng khúc nhỏ vàng óng như mật ong, sau đó chọn những bông hoa bưởi chớm nở ướp cùng mía. Hương thơm nồng nàn của hoa bưởi quyện với vị ngọt của mía thật thơm mát và êm dịu.

Mùa hoa bưởi ngắn ngủi chẳng bao giờ kéo dài quá 20 ngày nên ai cũng vội vàng níu giữ chút hương sắc của mùa cho riêng mình. Khi những cơn mưa phùn tháng Ba bắt đầu ngọt dần, không còn bịn rịn với đất trời, những bông hoa bưởi cũng dần tàn để nhường chỗ cho mùa nảy nở, đơm bông kết trái.

Tháng ba về hỏi nắng có còn xanh

Hoa bưởi rụng qua những mùa thương nhớ

Ngọc Giao

Để rồi cứ độ xuân sang, người ta lại khắc khoải ngóng mùa hoa bưởi nồng nàn trong gió, thoảng qua như một điều diệu kỳ gọi lên trong lòng phố.